

PROJEKTI „TARGET2-SECURITIES” EESTI RAHVUSLIK KASUTAJAGRUPP (EENUG)

23. september 2011, kell 11.00–14.00

Eesti Pank, Tallinn

Koosoleku protokoll

Koosolekut juhatas: Kadri Martin
Koosolekut protokollis: Tiina Soosalu

Koosolekul osalejad: Kadri Martin, Mihkel Nõmmela, Innar Vainre, Tiina Soosalu (Eesti Pank); Marek Pajussaar (Finantsinspeksioon); Ahto Kink, Andres Lips, Julia Segerkrantz, Kersti Kiop, Kristel Vanasaun, Mait Kivimets (AS Eesti Väärtpaberikeskus); Kristiina Kaljurand, Lembit Olev (Rahandusministeerium); Eha Rudi, Kärt Mets (AS SEB Pank); Elo Tempel (AS Swedbank); Piret Tamm (Marfin Pank Eesti AS); Katrin Kruustükk (Nordea Bank Finland PLC Eesti filiaal)

Koosoleku päevakord

1. Ülevaade toimunud kohtumistest ja konsultatsioonidest (sh T2Si nõukogu, infopäev Zürichis, hinnastamise seminar)
2. TARGET2-Securities (T2S) projekti mõju Eesti turule – EENUG mõjuanalüüs (sh lisad – EVK kuluanalüüs, RMi õiguslike küsimuste analüüs)
3. T2Si nõukogu (T2S Advisory Group) 28.-29.9.2011 koosoleku ettevalmistused
4. T2Si infopäeva korraldamine Eestis ja muud edasised sündmused ja tegevused

1. Ülevaade toimunud kohtumistest ja konsultatsioonidest (sh T2Si nõukogu, infopäev Zürichis, hinnastamise seminar)

Kadri Martin tutvustas koosoleku päevakorda ning andis ülevaate toimunud kohtumistest.

➤ T2Si nõukogu koosolek 30.6.–1.7.2011 Bukarestis

Kadri Martin andis teada, et eelmisel T2Si nõukogu kohtumisel jagati informatsiooni EKP nõukogu aprillikuu otsuste kohta (sh eurosüsteemi ja nelja keskpanga vahelise lepingu sõlmimine, keskpankade sissemaksed, võrguteenuse pakujate hanke väljakuulutamise). Lisaks otsustati teha ettepanek T2Si üldprintsipi muutmiseks, et need väljendaksid T2Si mitmeväeringulisust, mida algselt üldpõhimõtete sisse ei kirjutatud. Räägiti ka raamlepingust ning tehti tehnilisi küsimusi käsitlevaid ettekandeid.

➤ T2Si infopäev Zürichis

Kadri Martini sõnul keskendus infopäev euroalavälistele turgudele ning toimus selletemaline paneeldiskussioon. Šveitsi päritolu keskdepositoorium ja suured pangad olid positiivselt meelestatud ning planeerivad T2Siga liitumist.

➤ T2S NUG Expert Networki telekonverents 21.9.2011

Tiina Soosalu andis lühiülevaate toimunud telekonverentsist, kus informeeriti, et raamleping on teksti lõppfaasis ja esitatakse oktoobri alguses EKP nõukogule kinnitamiseks. Mainiti, et töö on olnud väga intensiivne ja depositooriumid tihedalt kaasatud. Ühtlasi teatati, et projekti tähtaeg lükkub mõned kuud kuni üks aasta edasi. Lisaks anti infot eelseisvate ürituste kohta.

EVK esindajad lisasid, et raamlepingu allkirjastamine lükkub tõenäoliselt 2012. aasta esimesse poolde.

➤ Hinnastamise seminar 12.9.2011

Kersti Kiop andis teada, et sel seminaril arutleti lõppkasutajakontodel põhineva turu (*direct holding market*) definitsiooni üle. Nn *account allocation* hinnaga võib olla arveldatud kuni 50% tehingutest. Soome esindajad soovivad *account allocation*'it kasutada makseta kannete puhul (*free-of-payment, FOP*), kuid see erand ei sobi Eestile.

Arutelu käigus leiti, et selle teemaga on kindlasti vaja edasi tegeleda ja Eesti peab makse vastu tehtava väärtpaperikande (*delivery versus payment, DVP*) erandite hulka lisamise eest seisma. Vastasel juhul ei ole Eesti turgu teistega võrdsetel alustel koheldud, kuna Eestis on DVP-tehingute osakaal 90% kõikidest maksetest. Kadri Martin mainis, et T2Si nõukogule (AG) saadeti 22.9.2011 EENUGi erandit taotleval kiril.

Ahto Kink lisas, et CSDde juristid kogunesid 22.8.2011 Frankfurdis raamlepingut läbi vaatama. Ka sellel kohtumisel tõdeti, et täpsustamist vajavaid kohti on veel palju (nt kas, kuidas ja millistel tingimustel EKP võtab vastutuse, kui midagi süsteemis juhtub) ning et ka teenuse edasiandmisega (*outsourcing*) seotud teemad on veel lahtised.

2. TARGET2-Securities (T2S) projekti mõju Eesti turule – EENUG mõjuanalüüs (sh lisad – EVK kuluanalüüs, RMi õiguslike küsimuste analüüs)

Kadri Martin tutvustas T2Si mõjuanalüüsi sisse viidud muudatusi varasema versiooniga võrreldes ning tänas kõiki panustajaid.

Analüüsi tulemusena jõuti tõdemuseni, et olemasoleva info põhjal võiks Eesti turg T2Siga liituda. Liitumise mudeli lõplikku valikut veel ei tehta, kuigi olemasoleva info põhjal ja T2S AG juunikuu otsuste tingimustes on valikuks kõik kontod T2Si tasandil (*all in*). Kui T2S AG varem tehtud otsuseid muudab, vaatab ka EENUG mudeli valiku uuesti üle.

Andres Lips käsitles erinevate osapoolte tõstatatud küsimust, miks hakkas EVK arendama uut süsteemi, kui oli teada, et tulevikus kaalutakse T2Siga ühinemist. Andres Lipsu sõnul hakati juba 2007. aastal arendama uut süsteemi suuresti just seetõttu, et vana süsteemi ei oleks saanud T2Siga liidestada. Samas juhinduti uue süsteemi loomisel juba T2Si loogikast. Kuna korporatiivsed sündmused moodustavad umbes kolmandiku kogu süsteemist ja T2S seda poolt ei toeta, oli ka seetõttu uuele süsteemile üleminek vajalik.

Kristel Vanasaun tutvustas EVK kuluanalüüsi täiendatud versiooni. Analüüsi on lisatud stsenaariumid, kus tehingute maht kasvab 25% (optimistlik) või kahaneb 25% (pessimistlik). Analüüsitud on, kui palju peab kasvama tehingute maht, et NPV oleks 0. Vajalik mahu kasv oleks 29–42%, mis peab tulema piiriüleste tehingute toel, kuna kodumaiste tehingute maht tõenäoliselt eriti ei muutu.

Kadri Martin lisas, et EVK kuluanalüüs võiks jääda T2Si mõjuanalüüsi osaks, ja rõhutas, et kui T2S AG teeb hinnastamises või muus osas lähiajal olulisi muudatusi, siis tuleb ka mõjuanalüüsi muuta.

Kokkuvõtteks otsustati, et kuni 7. oktoobrini võivad kõik soovijad veel oma täiendusi ja kommentaare T2S mõjuanalüüsi osas Eesti Pangale edastada.

3. T2Si nõukogu (T2S Advisory Group) 28.-29.9. koosoleku ettevalmistused

Kadri Martin tutvustas eelseisva T2Si nõukogu päevakava.

4. T2Si infopäeva korraldamine Eestis ja muud edasised sündmused ja tegevused

Kadri Martin tuletas meelde, et lähenemas on T2Si infopäev, mis toimub 25. oktoobril Tallinnas. EENUG-lt oodatakse ettepanekuid teemade kohta, mida päevakavasse lisada. Eesti Pank on lisanud teema „Securities settlement in 2020: T2S and beyond“.

Kadri Martin andis teada, et EENUG-I ja Giovannini töögrupil ei olnud analüüsi „T2S Corporate Actions Standards Gap Analysis“ kohta kommentaare ning selle võib lõplikuks lugeda.

Kristiina Kaljurand informeeris EENUG liikmeid sellest, et Rahandusministeeriumil on lähiajal plaanis tellida väärtpaberituru infrastruktuuri sõltumatu ja objektiivne asjatundja hinnang (uuring), kus ühe osana analüüsitakse ka T2Si mõju Eesti turule. Uuringu läbiviijateks võivad olla advokaadibürood, audiitorfirmad ja muud sarnased uuringuteostajad.

Kristel Vanasaun andis teada, et EVK-I on plaanis kohtumine Läti ja Leedu deponitooriumitega.

Järgmine EENUG koosolek toimub novembris enne T2Si nõukogu.